

Hypodermis se dopinje se takaj. Prilagodba se pima, oglašivač. Takaj po običnom cjeniku ili po dogovoru. Isto tako je za priloge. Neval se šalja pastaromkom na-putnicom (nesegno postale) na administraciju „Nase Sloga“. Ina, prozime i najbliža pešča valja tačno označiti.

Koza list nedodje za vrijeme, naka se javi odgovornična u stru-renom pismu, za koje se ne plaća postarina, ako se izravna napiše: „Reklamacija“.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Slagom rastu male stvari, a seolaga sve pokrvari. Nar. poet.

Imati svakog četvrtka...
Dopis se nuračaje...
Nebiljegovani listovi se neprimaju.
Pradplata s postarinom stoji 6 for, za seljake 2 for, na godinu. Razmjerno for. 2 1/2 i za pol go-dine. Izvan carovine više postarina.
Na male jedan broj 6 novč.
Uredništvo i administracija nalaz se u Via Farnese br. 14.

Izborna preinaka u Austriji.

U sjednici carevinskoga vieća u Beču od dne 16. t. m. predložio je ministar predjednik graf Badeni novi izborni red ili pri-liku postojećega izbornoga reda za sve po-krajine zastupane u carevinskom vieću.

Govor ministra predjednika, kojim je vladinu osnovu obradilo i preporučilo, bijaše blagoslov prihvaćen. Odobravali su mu ponešto jedino njegovi zemljaci.

Vladina osnova za promjenu postojećega izbornoga reda računava tri članka, od kojih prvi imade dvadeset paragrafa. Sustav osnove i način biranja jest edvise zamislen, te neće nipošto zadovoljiti boritelje za obće izbornu pravu, koji neće da čuju za diobu biranja po kurijah, za neizravno biranje itd.

Sa tom osnovom neće dakle biti nijedna stranka poeve zadovoljna, ali što da napođe ciplomu svietu kolata? Do sveobčeg izbornog prava nije se nigdje preko noći došlo a tim teže ide to kod nas, gdje imade toliko po-krajina i narodnosti, od kojih imade svaka svoje posebne potrebe i težnje. Do sveobčeg izbornog prava doći ćemo bez dvojbe i u Austriji, ali dotle proći će još mnogo vremena. Za sada morati će se zadovoljiti narodi Au-strije i sa ovako poboljšanim izbornim redom, kakvog predlaže vlada a do državnog zastup-stva stoji, da kod razprave vladinu osnovu popuni i popravi.

S ovom osnovom predložila je vlada i druga, kojom se mijenja temeljni zakon o državnom zastupstvu. Za promjenu ovoga zakona hoće se dvie trećine državnih zastupnika, te će vlada morati u kojedem da popusti, ako njoj je stalo do toga, da njezina osnova o promjeni izbornoga reda postane zakom. Me-đutim eto glavnih točaka te vladine osnove:

Na temelju ove osnove broj će zastupnika uz današnja 853 narasti za 72, koje će biti novi kuriji: sveobća izborna kurija. Od ovih 72 kurija zastupnika Češka će ih birati 18, Galicija 15, Dolnja Austrija 3, Moravska 7, Štajerska 4, Gornja Austrija i Tirol po 3, Dalmacija, Bukovina i Slavaka po 2, a ostale pokrajine po jednoga. Pravo glasa imati će u ovoj kuriji svi građani, koji su navršili 24. godinu a borave od šest mjeseci u izbornom kotaru. Izključeni su oni, koji su u službinskom vezu i živu sa gospodari u kućnoj zadrugi; oni, koji živu od milostinje, vojnici i tako dalje. Oni, koji imaju pravo glasa u kojoj drugoj kuriji, nisu izključeni od prava glasa u novoj kuriji.

Kao temelj razdiobi izbornih kotara služe sudbeni kotari; tako da jedan izborni kotar nove kurije možn obuhvaćati i gradove i iz-vanjske občine. Jedino čine iznimku Beč, Prag

i Trst, koji biraju napose kao gradovi i to izravno: Beč pet zastupnika, Prag i Trst po jednoga. Brno, Tropolava i Lavov biraju također po jednoga zastupnika, ali ne sami, nego skupa sa svojim međimim kotarom.

U ostalom, izbori se vrše neizravno u kotarih izvanjskih občina, načelno i u ka-ritarih nove kurije, izuzevši naravno navedene gradske kotare. Na 500 stanovnika pada po jedan izborni. Izboriste izbornika ili fidu-sjajara jest svako mjesto, koje je siele občine, ako ora bira barem po jednoga izbornika. Manje občine biti će združene medju sobom. Birati biraju izbornike jedino iz svoje sredine. U onih zemljah, gdje se po pokrajinskom za-konu izbori vrše izravno u kuriji izvanjskih občina, vršiti će se izravno i za carevinsko vieće i u ovoj novoj kuriji. Da se biranje slahkoti, sastaviti će se manja izborna okruženja, kojih će svaka obuhvaćati najviše od 4000 stanovnika. Biranje biva načelno eduljiami ili listići. Nova kurija bira prva, zatim izvanjske občine, poslije njih gradovi i trgo-vачka komore, a najposlije veleposreznici.

To je u kratko sadržaj vladine osnove, koju je i ministar obrazložio. — Zastupanje interesa ostaje netaknutu, kao i dosada: ono je temeljem već obstojećih četirih kurijah. Tko je dosad imao u ovih pravo, tomu se pravo ne dade. Ali sa sada dodaje nova ku-rija, koje neuzima u obzir kao one druge kurije gospodarske i društvene odnose, koje zahtjeve sveobčega izbornoga prava.

Kod ustanovljenja broja zastupnika dr-zala sa vlada trih glavnih načela: 1. da ostanu netaknuti dosadnji odnosaji u broju zastup-nika pojedinih pokrajinah; 2. broj pučanstva; 3. politička individualnost pokrajinah, tako da i pomanje biraju barem po jednoga za-stupnika. Od 72 nova mandata pada po jedan na 923.614 stanovnika; a od ukupnih 425 pada po jedan na 54.896 stanovnika. Broj izključenih za to, što su u službinskom odno-saju i živu sa gospodari, u kućnoj zadrugi, iznosi 210.000. Ukupni broj ovlaštenih na biranje poškočiti čud od 1.732.267 na 5.333.481.

Kurija izvanjskih občinah birati će 129 zastupnika, ona gradova i trgovačkih komora 139, ona veleposjednika 85, a nova „sve-občća“ 72.

Istarski sabor.

I. zasjedanje.
(VIII. perijoda.)
Osma sjednica.

Poreč, 28. januara 1896.

U ovoj i svih sljedećih sjednicah ne ima članova hrvatsko-slavonskoga kluba.

U svih sjednicah predjedao je gosp. M. Campitelli, a vladu zastupao je g. A. Fabiani. U ovoj sjednici bijaše samo nešto obdavnata na galeriji, a u ostalih sjednicah bijaše galerija prazna, što nam dokazuje, da je „slavno“ občinstvo polo-zilo saborske sjednice, radi saborske manjine, t. j. da se na njezin račun zabavlja, uživajuć kod bezprimjernog postupanja predsjednika i veđine proti članovom ma-njine. U sljedećih redkih predložiti ćemo u kratko glavne točke razprava u poje-dinih sjednicah.

Kod II. točke dnevnoga reda izvje-šćaje zastupnik Costantini o zakon-skoj osnovi o gradnji i sačuvanju javnih neerarških cesta. Navadja razloge, zbog kojih ne bijaše slična osnova potvrđena, primljena u zasjedanju god. 1894., govori o cestovnih odborih, u koje će po novoj osnovi imenovati svuda zemaljski odbor dva člana. Veđina prihvatila bez razprave zakonsku osnovu u II. i III. čitanju.

Zastupnik Chersich izvješćaje o izboru za izvanjske občine kotara ko-parskoga. Proti tomu izboru da je pro-svjedovalo 36 biraca iz Pomjana i 15 iz Milja i to proti prvotnim izborom. Pogri-šaka da imade više, a najveća bijaše ona u sastavu izbornih komisijah, koje su sa-činjavali je dino izborni povjerenik i na-čelnik občine. Uzprkos tomu predlaže u ime verifikacionoga odbora, da se izbor g. zastupnika M. dr. Trinavjstića i Kompareta odobri. Veđina overjovlje taj izbor.

Zastupnik Tomasi izvješćuje u ime istoga odbora o izboru za izvanjske ob-čine pazinskog kotara, te predlaže, da se izbor zastupnika dr. Laginje i dr. D. Tri-navjstića overjovi — premda bijaše i u tom kotaru kod prvotnih izbora pogrišaka. Veđina prihvatila predlog.

Isti izvješćuje o izboru zastupnika za izvanjske občine kotara lošinjskoga. U tom kotaru da je prosvjedovalo proti prvotnom izboru 25 biraca iz Orleca i 5 biraca iz Vrha, i to što su slavenski svedenici agitirali i upirali na birade služeć se njihovom neukošću, i što se je za občinu Vrh pol-sata prije urećene dobe izbor zaključio. Odbor ipak predlaže, da se izbor g. za-stupnika Spintiča i Kozulica over-ovi. Veđina overjovi izbor prvoga, a za-baci izbor drugoga.

Zatim se obavio izbor četvorice sa-vjetnika u upravu zem. kreditnoga zavoda. Izabrani bijahu g. Becich, de Fran-ceschi, Madonizza P. i A. Mrach.

Deveta sjednica.

Poreč, 30. januara 1896.

Nakon priobćenja obavio se izbor ze-maljskih prisjednika.

1. Za kuriju izvanjskih občinah. Iza-bren bijaše g. Chersich prisjednikom, a g. B. Polesini-Kamalić zamjenikom (Glasovali su: Venier S., Vergot-tini, Cleva i Doblanovici).

Predsjednik konstatira neopravadano isostanje zastupnika iz te kurije i to gg. Laginje, Trinavjstića D., Kompareta, Tri-navjstića M., te Spintiča.

2. Za gradove bijaše izabran gosp. Gambini prisjednikom, a zamjenikom g. Canciani, oba sa 10 glasova.

3. Za veliki posjed izabraše sa 5 gla-sova prisjednikom g. Tomasi-a, a za-mjenikom Vergottini-a.

4. Iz čitavoga sabora bijaše izabran sa 19 glasova prisjednikom g. Cleva, a zamjenikom g. Tamaro.

Sabor izabere zatim u pokrajinski odbor za pregledanje katastra gg. Pia Gambini-a, Canciani-a i L. Cam-nusa, a zamjenike im gg. Jakova de Franceschi-a, J. Vergottini-a i V. Benussi-a.

Riešene bijahu zatim nekoje molba učitelja i njihovih udova.

Prihvaćeno bijaše bez razprave iz-vješćje odbora o proracunu zemaljske škol-ske zaklade za g. 1895.

Zast. Costantini izvješćuje o za-konskoj osnovi glede školskih taksa. Slična osnova prihvaćena u predzadnjem zasje-danju, nebijahu potvrđena, jer je ustanov-ljala, da imade zemaljski odbor pravo na-ložitii namete onim občinama, koje nebi redovito plaćale zemaljskoj školskoj zakladi školske takse. Preporuča, da se prihvati popravljena osnova.

Zast. Bubbba reče, da premda bi morao biti proti školskim taksam, on će ipak glasovati za osnovu.

Veđina prihvatila osnovu u II. i III. čitanju. Primljen bijaše zatim obračun ze-maljske poljodjelske zaklade za g. 1895. i 1894., zatim obračun zemaljske zaklade za g. 1895.

Predsjednik, priobčiv predlog gosp. Laginje o gradnji cestah i predlog g. Canciani-a o izdavanju veće mjere domaće soli, digue sjednicu i ureće buduću za 3. februara.

Deseta sjednica.

Poreč, 3. januara 1896.

Predsjednik priobčeuje, da mu je stigla od c. kr. namjestnika osnova

PODLISTAK.

Na badnjak

Napisao Emin.
(Konac.)

Sutradan podjoh na biralište i odadoh svoj glas badnjaku — Talijanu. Pred izbornom dvoranom bilo se sakupilo mnogo svieta. Bili su tuj većinom sve moji znanici i prijatelji. Kad sam se vraćao sa birališta, išao sam sasna pokunjene i potišten. Kudgodji sam prezario svuda me sledio prezir i prikori mojih dotanjih prijatelja.

Kod kuće me čekalo novo pozivanje. Susjedji neće ni da čaju o meni, a moja žena sa mnóm — kó ramoram. Na moja pitanja odgovarala hladno, nebahim, rekao bih, mućno i svedjer s prezirrom odbija od sebe nudjenji joj novac.

Konačno mi njeno držanje dozlogrdi, pa se na nju razvezah i silom htjedoh, da od zadovoljenog novca stogodji dobavi, nu sve u taman; njezinu je odgovor svedjer glasio: — Radje ću da poginem od gladi, nego da se dotaknem tog prokletog novca.

Obuzela me nekaka olotna tjeskoba i čama. Oko srca bivalo mi sve to tienjiva. osjećao sam, da svakim danom ginem i gnuem. Opazila to moja žena, te se pobojala za mene. Dobra duša! — — Od tada bivala samnom ljubežljivija i susretljivija, nu o onom novcu ni sada nije htjela da što čuje.

U ostalom ni ja se ne odvazih, da se ga dodirnem, jer mi se sve nekako činilo, da bi si tim činom na novo ogriješio dušu. Drug-čije bilo bi, kad bi mi žena bila prijavljela na to. Riešiti, jesam li htjelo, da mimo uživam plod svoga neđelja, valjalo mi imati druga, a toga sam u taman tražio u svojoj Jeli. Nije s toga nikako čudo, ako je stog toga između mene i nje došlo u istini do žalosnih prizora do ostrih rieči i groznija, koje bi se u ostalom sve odbijale o odriešitost i postojnost moje žene. Takav jedan prizor zbio se i one večeri. I tada, kao uvijek, porzila me ženina odućnost. Bilo mi u istinu težko okolo srca, pa da se malo saberem, izadjoih na polje, — — nu crna sjena mogla zlećinica sljedila me svuda, a pratila me i tudjer. Upravu ja na drvor, a iz Vaše kuće, dobri Marko, odmivalo skladno pjevanje, koje mi jošte jače mućilo dušu. Kao da sve to nebi dosta, zaori u jedared pjesma: — „Oj Hr-vati!“ pa kad dodjose do onog mjesta, gđo pjesma veli:

„Bio proklet izdajica,
Svaki domovine!“,

bilo mi, kao da ću saći s uma. Poletih u kuću, izvahdi ih škrinje ne taknuti onaj novac, pa edavrh u noć. — —

Kao da me svi biesovi gone hrlio sam cestom što u brieg vodi u grad, te gotovo bez daha srnuh u kuću onog zlokobnog kavalira.

U kuhinji bilo sve pusto, nu iz susjedne sobe odmievao glasaš žamor. Vrata dvorane bila su tak prativorena, tako da sam mogao lahko vidjeti, što se u nutri zbiva.

Za odugim stolom posjedalo nekoliko većinom mladih ljudi.

Bio tuj kavalir, občinski ljećnik i ne-koliko činovnika.

Kavalir je stajao čelo stola i držeći u ruci čašu govorio. Svršio je ovim riećima: — „Gospode! ja pijem u slavu zajedništva nam domovine. Dao Bog, te se i naša Istr-a (što prije) k njoj pripojila, da i na njenom obzorju odjeva po vieka blagonesna i moguća „Stella d'Italia!“

— Živila Italija! zagrmi društvo svačivši na noge. Zvekušne čaše, a u isto doba orila se nekaka pjesma, iz koje sam samo razabrao rieči: „Va fuori d'Italia
Va fuori stranier!“

Kad odpjeraše pjesmu posjedose na novo na svoja mjesta i zamećuše rargover o našim domaćim stvarima. Ja sam birava sve to ne-strpljiviji. Želio sam, da se što skorije udaljim od toga prokletoga gjezda, nu ipak ne prije nego li bi izvršio svoju naravan. Očučah, da počekam još koje vrijeme u nadi, da će se kavalir za koji čas udaljiti od stoga dr-žava — nu u taman.

— Ja mislim, da neće dođu potrajati, a da se ne i „oni one, za čim težimo, reće netko od družtva.

— Eh! sve bi to liepo i gladko išlo, kad nebi bilo tih prokletih hrvatskih pša... odgovornu kavalir nekako suzudeno.

— Ta ih nema mnogo u Istri; ono što ih zbija imade, lahko ćemo udušiti moći. —

— Tako se vama čini nu znajte, da ih u čitavoj pokrajini imade kud i kamo više nego li vi mislite, da, onaj koji bi ih nepri-strano brojio, našao bi ih trikrat više nego li nas.

Doduše je tako, primjeti ljećnik, nu tuj puk je strašno neuk i glup, a toga je i lahko s njime vladati. On se sa svacim za-dovoljava, a nas, gospodu štija, kao bogova. Pa opet, dajte mi dva, tri groša, pa on je Vaš i dušom i tielom.
Na to bogomrzke rieči krv mi suzula u glavu.

ugorna ministra financija, kojom se opredjeljuje za 200.000 for. zemaljskoj zakladni ezonora. Izručna se financ. odboru.

Prihvaća se obračun za g. 1894. i proračun za g. 1896. mirovinske zaklade zemaljskih činovnika.

Zast. V. enier izvješuje o gradnji željezničke Trst-Poreč-Kanfanar sa predlogom, da se naloži zemaljskom odboru, neka pospiše tu gradnju.

Prihvaćen bijaše proračun obće mirovinske zaklade zemaljskih učitelja za godinu 1895.

Zast. Cleva izvješuje o poznatom predlogu zast. Laginja i drugova o gradnji raznih cesta u Istri i na otocima. Predlaže, da se predlog zabaci, jer je nezvediv radi pomanjkanja sredstva. U istom smislu govore zastupnici Rizzi i Bartolli. Ovaj posljednji napada predlažki na nepristane članove manjine.

Većina prihvati predlog. Prihvaćen bijaše predlog zast. C. anciani-a, da se zamoli vladu, neka bi opredjelila u buduću na svaku osobu u Istri 10 kilgr. soli.

Iz Beča.

24. februara 1896.

Skoro pune dvije sjednice zauzela je razprava o zakonskih osnovah glede promjene izbornoga reda već u prvom čitanju. Četvrtak i petak htješe su sve stranke označiti svoje stavovište prema tim zakonskim osnovam. S njimi nije ni jedna stranka zadovoljna, a ni ipak sve skoro po svojih govorničkih izjavile, da se glasovati za to, da se predje u njihovu podrobnu razpravu. Pokujini Taffe je pao čim je prikazao svoju odnosnu osnovu. Knez Windisehgractz bio je pristupio parlamentu, da sam sastavi zakon. Štu osnovu, al je sadanji parlament bas kod te prilike pokazao, kako nije kadar ništa znamenita provesti. Grof Badenija je u tom svakako sretinji sa svojom osnovom. Prvi štadij je osnovu sretno prošla. Svaka stranka ima svojih posebnih želja, koje je već ili iztaknuila, ili će ih u odboru i kod drugog čitanja osnovah. Jedni goje želje, kojimi će kušati na dan, drugi goje nade za budućnost, smatraju osnovu kao prvi korak k sveobćem pravu glasovanja. Nade ovih imadu više izgleda na uspjeh nego li želje prvih. U prve spadaju oni, koji bi htjeli nekim načinom osigurati bar sadanje stanje onih, koje poglavito zastupaju. Nego tu dolaze među sobom u oprieku, pak ili će osnovu biti primljene kakva jesu, ili će pasti.

Njemački liberalci, Hohenvartovci, Poljaci kao da samo iz nužde stupaju k razpravi tih zakonskih osnovah, pak si pridružuju pravo postaviti predloge za popravak ili za to, da se nebi već lasno daljnjih promjenah činilo. U najvećoj neprilici nalaze se njemački liberalci. Oni nesmijni biti protivni proširenju izbornoga prava, jer bi se proti njim graknulo još jače, a znajuć, da će njim kao stranci škoditi, smišljaju načine, kako bi manje oškodjeni bili. Oni bi htjeli na primjer, da se svi ladanjski biraci, koji plaćaju izpod 5 for. poreza, izbace iz izborničtva ladanjskih obćinah i vrstse samo u sveobće izbor-

nje. Htjeli bi nadalje, da se promjenj zakonska ustanova, po kojoj se može jednostavnom većinom promjeniti visinu poreza obzirom na izbornu pravu, i da se ustanovi, da za to treba tri četvrtine većine. Proti tomu jednom i drugom navjstili su već u napried žestok rat antiseiniti i njemački nacionalci, kojim bi se dakako pridružili i Mladošci kao i svi oni, koji žele čim već proširenje prava glasovanja.

Najljepši govor izrekao je prilikom te razprave knez Lichtenstein, muž učen; govornik elegantan, a zauzet za poboljšanje stanja ljudsoga društva na temelju kršćanske nauke.

Bivši ministar poljudjelstva grof Falkenhayn, sjedeći sada na klupah zastupničkih, izkazao je, stalno nehotice, žestokih prizora. On je u obće proti sveobćemu pravu glasovanja. Misli, da se nebi tita pravom izišlela mnoga zla ljudsoga društva. Druge da je tomu lieka iskati. Stalno u najboljoj namjeri zaključio je svoj govor tim, da se valja okretati k Bogu, na stazu vjere.

Dr. Luenger mu je odgovorio žestoko u smislu, neka ne misli grof Falkenhayn i družba, da je uzela vjeru u zakon, da ima dobrih i boljih vjernika i izvan njihova kruga i da treba za prava kršćanska načela agitirati, kako je to činilo Isukrst bivši na zemlji kao čovjek i njegovi apoštoli. — Zastupnik Perneratorfer osinuo ga je još žešće, iztaknuv, da vjera nekih sastoji u tom, da sačinjavu svoje povlastice, a da takovih kršćanska nauka ne priznaje i predbaciv grofu Falkenhaynu, da često kao ministar nije radio po kršćanskim načelima.

Od naših zastupnika govorili su dr. Ferjančić i dr. Laginja. Ni jedan ni drugi nisu se npuštali u sveobće načela, nego su ostali kod osnovah obzirom na narod, koji zastupaju. Dr. Ferjančić je rekao, da će on i njegovi drugovi glasovati za osnovu, ako Kranjska dobi je bar dva zastupnika u sveobćem izborničtvu i jednoga u trgovačkoj komori ljubljanskoj, i ako se izborni zakon tako promjeni, da budu i koruški Slovenci mogli dobiti jednoga zastupnika.

Dr. Laginja prigovara, da se je u osnovi postavio prevać na autonomistički princip, pak da usljed toga dolazi, da zemlja sa 120 00 stanovnika dobiva kao druga zemlja sa skoro 500 000 stanovnika; da se kod razdijeljenja mandata po zemljah nebi bilo imadu gledati na porežnu silu u sveobćem izborničtvu, koje ne zahtjeva poreza. Nadalje prigovara ostanjećem izbornom redu obzirom na istarski tako zvani celeposjed, koji obstoji iz kakvih 80 obitelji, možda 500 ljudi, pak bira jednoga zastupnika kao i 100 000 drugih državljana, koji k tomu i daleko više pored plaćaju. Tuži se također, što seoski biraci moradu dolaziti k izborom u gradove i med ljude druge narodnosti. Nada se, da će se i tomu na kraj stati i u obće onemogućiti mnogo nepodobištine, koja se do sad kod izbora događajahu. Govoru se je povladivalo.

Inić se razpravlja nadalje proračun ministarstva za bogoštoje i nastavu.

Vriedno je iztaknuti dva govornika iz Šlezije, jednoga Niemca liberalca, drugoga Poljaka Niemcna Demelu nije pravo, što

se je u Tješinu ustrojilo gimnazij poljski, jer se tim ruši mir između Niemaca i Poljaka, koji da je do sad obostao. Poljak Swieży ošiknuo ga je kako treba. Ako se Niemci uznemiruju za to, što se Poljaci za svoj naobrzbuz brinu, onda nisu Poljaci tomu krivi. Oni će raditi tako i unapried, jer došadajni mir u zemlji znači njihov robstvo, a u tom neće oni da i dalje ostanu. Vidi se, da su lažni liberalci, bili oni Niemci ili Talijani, svuda jednaki. Tako ne vidi sličnosti između Slazije i Istre! Samo da su u Istri Talijani, a tamo su Niemci, u Istri Hrvati, a tamo Poljaci. Čim mi što tražimo, eto ti hipokrita, službenih i neslužbenih, koji viču za nam, da rušimo mir, dočim mi ne činimo drugo, nego hćemo, da srušimo tuđi jaran, da zadobijemo svoja sveta prava. Zastupnik Swieży u odobravljal su burno, riećmi k pljeskanjem i čestitali Poljaci, Česi, Rusini, Hrvati, Slovenci, u obće zastupnici svih slavenskih naroda monarhije.

Ministar bogoštojstva i nastave barun Gautsch govorio je glatko, da nigdje ne-najjedne. Razni su mu rekli, da treba, da riećmi odgovaraju činovi. Mladošeh zastupnik Adamek, kao glavni govornik proti proračunu, rekao je, da češki narod nije zaboravio svega onoga, što je barun Gautsch, bivši prvi put ministar, učinio proti njemu.

Već se je razpravilo o posebicah bogoštoje, kod kojega je vredno spomenuti, da je ministar obćao, da će predložiti zakonsku osnovu za poboljšanje sveučeničke kongrue. U tom smislu bio je i poprimgni predlog što ga je ladanjske godine postavio zast. Šiankin.

Danas se razpravlja o visokih školah. Kanonik Klun predlaže ustrojstva profesorsk shole za slovenski i hrvatski jezik na gradaćkom sveučilištu, dok se u Ljubljani ne ustroje prava akademija. To je u toliko opravdao, u koliko ono sveučilište polazi veliki broj Hrvata i Slovencah.

Ovih dana primljen je predlog vlade, da se izabere odaslantvo, koje će imati ustanoviti zajedno sa ugarskim odaslantvom svoto doprinasanja za skupne poslove. U tom odaslantvo dolazi 10 članova zastupničke kuće, i to tri Niemca ljevijača, dva Poljaka, dva Mladošeha, jedan češki veleposjednik, jedan Slovenac (kan. Klun) i po svoj prilici Dr. Luenger sa strane antisemita i njemačkih nacionalaca. Takovi su sad predlozi, koji će biti po svoj prilici i primljeni. Ni jedna stranka, ni najmanja, se nenudaju, nego se svaku pozovu, da prema svom broju predloži svoje članove, kako se to činilo kod svih izbora, i u svih parlamentih svietu, u kojih vladaju parlamentarni obićaji, i biraju se među sobom i najvećih obićaji. U Istri dakako nemaju ni parlamenta, ni parlamentarnih obićaja, već je klika, koji radi bezobzirno i bezobrazno.

Predsjednik carevinskoga vieća dade posebnim pismom na znanje zastupnikom, da su pozvani od br. ugarske vlade na svečanosti šisćuđednjega obćanka Ugarske, imenito pake na svečanost otvorenja izložbe u Budimpešti na 2. maja, na „Tide Boga hralimo“ na 3. maja, na poklonstvo sa strane ugarskoga sabora i poslanstva sa baderiji županija i gradova ugarskih i hrvatsko-slavonskih.

Koliko se može čuti neće zastupnici slavenskih naroda učestvovati kod tih svečanosti; i među gamimi Poljaci je jaka struja proti tomu. Da neće nit antisemiti učestvovati, stalno je, a valjda neće nit stranka njemačkih katolika. Slavenski narodi nit katolici, bili koje mu drago narodnosti, neimaju razloga, da svetkuju obćoj ugarske države.

Dopisi.

Susak mjeseca februara 1896. U broju 6. od 6. februara čitali smo u vriednoj „Našoj Slogi“, da je zastupnik gradova Lošinja Ivan Vidulich u 4. sjednici istarskoga zemaljskoga sabora dana 17. jenuara interpelirao ces. kr. vladu, zašto se pučka škola u Susku sa hrvatskim i talijanskim naukovnim jezikom ne pretvori u čisto talijansku, kako je to želja nekolicine obćinara, koji su za to i pismeno molili.

Taj upit čini nam se posve naravnim i dosljednim gledać na političku hoju gospodina zastupnika. Nu pošto se ovdje ne radi o njegovom političkom mišljenju, nego o Susku i njegovej školi, hćemo povodom rečena interpelacije napisati nekoliko opazaka.

Gosp. zastupnik kao izobrazžen čovjek morao bi znati, koja je svrha pučke škole. Njena je svrha izobrazba puke. Pučka škola mora naučiti djecu čitanju, pisanju, prostom računanju i dati joj prve obće pojmove o svietu. To je zadatak pučke škole i ništa više. Iz toga jest razumljivo, u kojem se jeziku ima naučat u pučkoj školi. Taj jezik valja da bude materinski djece. Ovaj jezik djece razumijti i shvatiti će ono, što im se u njem tumači. Govori li se drugim, tudjim,

djeci nepoznatim jezikom, ona će čudom gledati u učitelja, ništa neće razumjeti nit maćući; dapače i ono malo pojmeva, što ih dobije prije škole, pomotiti će im se. Take noća djeca postignuti one svrhe, za koju su išli u školu, te mjesto da napreduju, ona će nazadovati — hediti će kas rasti. Zato svi pedagogi stavljaju kao podlogu i uvjet napredka u pučkoj školi: naučanje u materinskom jeziku. Prem se gosp. zastupnik Vidulich bavi visokom politikom, ipak bi kao predsjednik mjestnog školskog vieća morao znati to pedagogičko načelo.

Zna li pak gosp. zastupnik, koji je materinski jezik djece u Susku? Neka pogleda popis pučanstva, što se obavio god. 1890. — ako se ne varamo pod njegovim načelnikerkorajem i rukovodstvom. Ondje je crno na bielom upisano, da je u Susku obćeni jezik svih obitelji hrvatski — osim jedne, stalno sime doajena. Ako g. zastupnik ne vjeruje popisu i popisivaćem, koje je on odabrao, neka vjeruje sam sebi. Ruku na praz i recite nam, poglaviti gospodine, kojim jezikom morate vi i vaši prijatelji i istemšitičk gorotici kade dođete na Susak? Jedino hrvatski. Iakina, kojijgod Sušćanin, da vam tobož ugođi, reće vam kadkaza koji i talijanski, a tada morate sam u sebi reći: „če razsa di lingua e questa?“

Al preštenimo takovim umovanjem, jer smo uvjereni, da sa svimi dokazi i pedagogičkim autoriteti nećemo orjedječiti gospodina zastupnika, da je na krivom putu sa svojom interpelacijom. Same čemo mu dati jedan mali „argumentum ad hominem“. Što bitu vi, gosp. zastupniče, kazati, kada bi mi trašili, da se u Maloseloj školi predava hrvatski jezik — makar kao predmet? Najorže bi vikaši pred vladom, kako su Hrvati prisutni. A ipa se u Malom selu timćuć puta više govori hrvatski nego na Susku talijanski.

Nego kada se g. zastupnik Vidulich toliko brine i skrbi za Susak i njegovu školu, mi, koliko i on poznamo ovo mjesto i njegove potrebe reći ćemo mu, o čem je imadu nastojati i interpelirati.

Ovdje imademo počku školu sa dvie učiteljske sile. Udržavanje ove škole stoji na godinu pokrajim — doćiče nas — 700 for., a obćinu — doćiče nas — 140 for. Zašto se u more baca toliki novac? U ovaj bo školi neima nikakova napredka. Od 200 po prilici djece, koja su obvezana na polzak škole, sigurno ih nema više od 15 čititi — postojne nit jedan. Pisati znaju jošte manje. Jeli vam to poznato gosp. zastupniče i znate li, koji je tomu uzrok? Kao predsjedniku mjestnog školskog vieća moralo bi vam to sve biti dobro sumno. Nu ako vi ne znate, ili se bojite reći, kazati ćemo mi. Jedan od glavnih uzroka tomu jest posve neuredno polozanje škola. Koji hoće, ide u školu, a koji neće, ne ide; — svakomu je puštano na volju. Dapače govori se, da već ovo drugo godinu ne imadu u susačkoj školi tiskanica za bilježenje pohađanja škole, te da je ova redovito prilično prazna. Nekeje djece se u njoj ne vidi nikada (i eto čudnog slučaj, ponajviše djece našelnicovih prijatelja). — K toman se domala, da ladanjske školske godine mjestno školsko vieće — opetujemo, da mu je g. zastupnik predsjednikom — nije poslalo ravateljstru naše škole nit popisa djece, koja su na novo ušla u školu, a ove godine, da se doćični popis poslao negdje kamo. Kako se onda može kontrolirati polazak škole, liepo da i jesu tiskanice i da se imade dobru volju? Ili je možda istina — čega mi ne možemo vjerovati — što su neki šlesni jezici gorotici, da je negda sam gosp. predsjednik školskog vieća nagovarao roditelje, da ne šalju djecu u školu? Da je dakle gosp. zastupnik, kada je bio ovdje, pohodio ovu školu, popitao se o njoj, te interpelirao o njezinih neurednostih i njihovih uzročih, nikada bih. Dosta o školi, a sada malo o našem drugom.

(Konac slijedi)

— Gledjete onoga kmeta dol u selu. Kakav vam je to bio Hrvat, a sada? Za nekoliko forinti on nam se prodao i predao sav u naše ruke.

— A da, onaj Ivan doli. Čujemo, da su ga svi ostavili. Sad će biti mnogo jetiniji od prije, namisja se kavalir, a s njim čitavo družtvo.

Dalje već nimesam mogao, da so suspregnem. Otvorih vrata takom silom, da su mahom o zid lupila, i banov u sobu, kriknuh.

— Lazeti, huljo, lazeći, lazeći. . . Evo ti novac, što si mi ga dao, drži ga, netaknut je.

Veseli se, gujo, jer ti je uspjelo, da mi ugrabis mir i pokoj duše, nu arca mi lje no istrže, ono još bje u grudima, bije, kao nekog što je bilo — za spas i čast moga uroada, koga sam ja nvrniehik nedostojno izdao. Al okujati ć svoj grieh, hoću, tako mi Boga, i tako mi svetog pepela mojih starijih, hoću, hoću! . . . Al jao si ga Vama, jer znajte, da do dugo i dugo vremena prići, prije nego li će nasjati „Stella d'Italia“. . .

U to očitih težak udarac na glavi, te se bez svijesti stropoštah na tle. Samo to pamtim, da se kavalir za poslednjih mojih rieči bio mašio sa jednu staklenicu, pa baciv mi ju u glavu, doviknuo:

— To imasi črki akote!

Osvišteti se kod vedrim nebom u nekakoj gomili, kamo me jamaćko one hulje smjesticje. Bilo mi je silno tjeakobno, a glavu bila mi je jedna rana. Tećkom se mukom

Franina i Jurina
Fr. Čuj Jure, kaj san ć davu na placi, da te storit onđi velu poneštru kadi se beći diva nutar.
Jur. A zač te divat beća va tu poneštru

rika i Metoda, pa da dadu i one znak svojega života, priredilo se dne 2. t. mj. zajedničku zabavu, koja bijaše prva takve vrsti ovdje, a izpala je na sveobće zadovoljstvo.

Zabavu otvorio je ravnatelj mužke podružnice, veleč. g. župnik Miho Mužina kratkim govorom, u kojem je predložio, koliko Hrvati u Istri moraju da trpe, nu dati ča Bog, da će i njima jednom sinuti sunce slobode i ravnopravnosti. Da Hrvati dođu do svoje slobode i ravnopravnosti, pomoći će osobito škole, a radi škole ustrojene su ovo i naše podružnice, te ga vesel, videč, kako broj članova raste kod jedne i druge podružnice, a koliko ljubavi imade u članova podružnica naprama svojoj biednoj i siromašnoj Istri svijedeči mu mnogobrojnost prisutnika. te jih zato sa radostnim i veselim sream pozdravlja i kliče im „živili“. Zatim sliedile su druge točke i to dvie deklaracije „Mlada Hrvatica“ krasnošolova iz djevojačke Marica Kraid Josipovi i „Bilo kad“ od P. Preradovića krasnošolova iz djevojačke Marica Bogovićevo. Obje djevojačke su tako liepo krasnošolove, da su morale na obće zahtjevanje opetovati. Tada stidila je tombola, na kojoj uz 2 iztaksa „Pisane pjesme“ od Kapica i „Majka u radu sa Boga i Hrvatsku“ izigrali su se još mnogi šaljivi komadi, te na samoj tomboli dobilo se 10 for. 10 novč. — Pitati će koji, a kako je išlo pjevanje, ali se na žalost mora izjaviti, da mi u mjestu, da u tom naprednjemu, žalibože nazadnjemu! Jer kod prijašnjega učitelja djeca naša znala su pjevat barem carevku, a danas žalibože ni to. To zbilja ne služi njekomu na čast!

Tim svršavam, želeč da druga zabava izpađe još ljepše i neka naše podružnice rastu i cvatu.

Iz Rieke pišu nam 5. februara 1896. Prije svršitke stare godine, dapače prije Božića hotio sam sam čestitati, promišljajući edkne bih vam počeo pisati iz osvera izvanrednog i padjelanoga mađjarskog bavera. Zadržao sam odpraviti vam četiri redka po naravi. Ovajle med nama ide svjedko kako se već nadvije. Dječa tuđe narodnosti umie svojtaju nam grad, medju sobom se tajno prepiru i poganjanju, namareči ni malo na čijoj se zemlji nalaze. Mađjari su po naravi prenapeti, ali dzrovitost poznate iredentske struje njih nadmašuje; jedni i drugi ulažu sve sile, da pred svjetom pokažu, da su nam stari Rieku osvojili. Ali pučanstvo, onaj pravi riečki puk, premda u većini zaveden nekada na mađjarsku, taj puk ne osvaja ništa, jer on zna, da od djevotine stare na trgovih, po placah se govorilo i govori se hrvatski, i zna, da dućan nebi vredilo otvoriti kad se nebi znalo rabiti naš jezik. Zna, da crkve u adventu su svako jutro pune, i da mnogo ljudi izvan njih ostaje, što nemogu uljesti a to sve jer po prastarom običaju hrvatski sav puk složno pjeva. To našemu slavnomu magistratu nije po čudi niti zastupstvo to odobrava, ali buduć da toga oni nemogu zabraniti, potaknuli su Dr. Teletića neka u gradskom zastupstvu iziđe potrebu, da se Rieka od senjske biskupije odrigne, i da se u preda drugoj biskupiji, kojoj mi drago ili makar nijednoj, samo da se iztjera (tako je mislio Dr. Teletić) taj nepodnosivi hrvatski jezik. Ali budi med nami rečeno, svatko, tko pozna Dr. Teletića, zna, da je on vazda sa svojom majkom hrvatski govorio, a nekotji zli jezici govore, da baš taj jezik najbolje poznade i govori. Gradski okci unaju ovako: „Imamo urede, škole, i vatroga ce, sve talijanske, imamo gradsku glazbu u heršalijskoj uniformi, kako u sred Torina, pak da u ovako talijanskom gradu Hrvati u crkvi pjeva, to je nesnosno!“ Nastalo je natjecanje u gradjenju kuća

ovdje na Sušaku i u okolici. Graditelji na ojeću se sa cijenami, grade na brzu ruku i svakako: to donekle ide i dobro; ali nastane doba kada se zbog nemarnosti, ili brzice; il dazjavnog vremena dogodi nesreća, kako se je dogodila na 13. decembra 1895 u novoj ulici nad kapucinskiim samostanom. Sagradili su ondje nekoliko visokih kuća, na jednoj od ih stravalno se jedan zid od krova pa sve do samoga tla i tu pokopao jedanaestoricu radnika; i ih je premlino a ranjenih bijaše 7.

Tko bijaše taj nesreći kriv? Svatko pita tako, a tomu neima odgovara, a po svoj prilici neće se to saznat, jer kada se nesreća ovakva dogodila u guvernerskoj palači, i onda se je pitalo, koji je kriv, ali još ni danas se nezna onog krivca, a stalno radi prednjaškoga slučaja ni sada se neće istraživati. Biedni radnici patili ste životom nemarnost gospode inženjera! Tko je kriv ostati će tajna sa za nesretnike pokopile se nekoliko stotina for. pak je sve u redu.

Zida se i gradi na sve strane, gradi ovaj i onaj, ali čivuta se nevidi, da bi se na to odlučio, premda ima jih imućnih; valjda ova lukava pasmina ne predvidja uspjeha napredku na Rieci. Ipak je činovnovato, da ima talijanskih podanika i bjenskih iredentista, koji su sagradili kuća na Sušaku i preko njega med Hrvati, koje marze; oni se možda uzdaju u nekakav talijanski uspjeh.

Na sjevernoj strani grada t. j. Plase i Mlaki gradja napreduje, a nekotji su išli graditi čak preko granice, kada se nedavno ono čudo pojavilo, da će vaša vlada odstupiti najbolji dio kastavšćine Mađjar on za nekakav zemljište, Bog zna gdje, onda se opazalo, da su se Talijani veselili višenego sami Mađjari; oni su možda predviđjali da bi se to samo na njihovu korist moglo promieniti.

Da ste mi zdravo i do vidova!

Rokac.

Listnica uprave.

Gosp. R. J. u B. Stiglo u redu sada i des 11/6. 1896 i 22/1. 1895. ubilježeno po naputku. Liepa hvala i najsrdačniji odzdrav!

Listnica uredništva.

G. g. prijateljem u Vep. K. M. B. R. id. id. Freomallni ste za 7 mjesece ali svejedno srdačna hvala i živili!

Krasni uzorci zasebnim strankam gratis i franko.

Bogata zbirka uzoraka, kao dosada nikada. za krojače nofrankovana.

Komadi za odieće

Peruvian i docking za velečasto svečstvo, predpisani komadi za uniforme c. k. činovnika, također za veterano, vatrogasce, gombiče, livejce, sukne za biljardi i igraće stolove, pokrivala za vozove, leden. Veliki izbor šljerskoga, koruškoga, tirolskoga kolna, sa gojerakoga, koruškoga, tirolskoga kolna, sa spodu i gornjodje po izvornih cijenah, na taku velikom izboru izvornih cijenah, najjednostavniji i najbrži konkurent. Najveći izbor sarve drugo trajnoga sukna u najmodernijih bojah za gospođe. Sukno, koje se daće putni, putni ogrtači od 4 do 14 for. itd.

Potrebe za krojače kao pastave za rukave, željezno, gumbi, igle, konac itd. željezno, primjerno, prišeno, trajno, čvrsto uz no sukna a ne pravu kupaonice čunjah, koje imaju jedva vrednost odškodnine za krojače, preporuča.

iv. Stikarofsky, Brno

Najveći izbor sukna u vrednosti 1/4 milj. for. Utomeljena god. 1886.

Pošilja se po poštanskom pouzeću.

Na oprez! Agenti i preprodavači ne daju nedostatnu svoju robu pod nazivom „Stikarofska roba“. Da prečim varanje p. n. odumicača, nasamjanj da takovim ne prodajem pod robu pod nikakvom pogodbom.

Svoji k svojim! Biciklisti pozor!

Najnoviji pneumaticki bicikl sa svomci, svetiljkama, zračnicami puhaljkami i svim pripravami, predavaju se sada po 110 i 120* for. komad.

JAKOB ŠTRUKELJ skladište bicikla

Trat, trg velike vojarnje. Jami se za svaki bicikl jedno leto. Gori pomeniti bicikl nisi za pripredobiti onim, koje nedaju u časopisih naučurac tromice i tvrđe sa velikim cijenah, već svi osti su jaki, lepi, lahki i dugotrajni. Na zahtjev pošlje se alika (fotografija) datih bicikla.

Ta prilika megu upotrebiti također oni, koji bi se rado našili voziti. Svakomu bicikla prilaze sa tiktana poduka, kako ga upotrebljavati i u rada držati, tako se upotrebljava erudje i kako se svatko može sam lahko naučiti voziti u male dana i bez svake pogibelji.

U tom velikom skladištu prodavaju se također male tarabljani pneumaticki bicikli za svomci, svetiljkama, puhaljkami i sa svim potrebama erudjem po 70, 80 i 90 for. komad.

Stari bicikl sa trdim kaučukom, pripravi za očetnike, predavaju se po 30, 40 i 50 for. komad. Svi gori omučeni bicikl predavaju se jednako same proli gotovji isplati.

Naruče se izvršnje brže na sve kraje, vozinice prestje. Pisma, naručbe i tražnje neka se odslužaju na pismaru.

JAKOB ŠTRUKELJ,

Bv. Ivaz, broj 634, kod Trata.

U slučaju se se cijenah radu novih i većih pego d. k. sa tarabljami i također radi srednja bicikla, naruče se u skladištu, koji se sada radovalno naruče po taku velikom cijenah.

Aite & Zadnik-Trst

Via Nuova na uglu S. Lazaro.

Nalazi se sasvim najnovija zimska roba parkood (ložtanji), flanela, rubci vunen i raznih bojah, ogrtači, muži i ovratnici iz-kožhovie i d. Čarape, odzlatne i gorje reke, za gospođe i gospodu itd. Nadalje preporučuju li. občinstvu veliki izbor platne, pamuka, rublja, rubaca vunenih i svilnih. Velika zalaha svih potrebah za ševalje i krojače. U zalihih nalaze se također vrpce svakojsake boje, te se dobivaju i hrvatske-slovenske trebojnice. Napose se preporučuju cijenjem gg. učiteljicam u mjestu i okolici za sve školeke potrebnehe ručnoga rada.

Uzerci se šalje na zahtjev franke.

Govori se hrvatski i slovenski.

Kathreiner

Kabovci k bovi kavi
edno zdivra
kavina pijača

Dobi se posvat, pol litra na 2 kr.

Svrdli! Zaradi nđvdvih posebnih isdeljeh je treba pamtiti na kavirsa treboja sa imenom Kathreiner

Svećar J. Kopač

Solkanska cesta broj 9.

preporuča velečastnomu svećestvu, crkvanim upravam, te slavnom občinstvu prava pčelno-voščane svieće

kilogram po for. 2-45.

Da su ove svieće, koje nose protokolirani tvornički znak, nepokvarene, jamčim sa svotom od 1000 kuna.

Svieće slabije vrsti za pogrebe i postranu razsvietu crkva dobivaju se po vrlo nizkoj cieni.

Prodajem također tamjan za crkve:

Lacrima nabijni	klgr. po for.	1.20
Nisam obični		1.-
Granis		—60

Robu šalje na sve strane austro-ugarske monarkije prosto od poštarine.

Sve strojeve za poljodielstvo i vinogradarstvo

Ciene iznova snižene

Preše za grozdje, diferencijalni sustav

Ovaj sustav preša ima najveću tištinoću moć od svih drugih, ma kojih mu drago bilo prešah.

Preše za masline, hidrauličke preše, straljke proti pereno-sporni, Vermorelov sustav;

ove moje straljke su poznate kao najbolje i najjedntnije: automatske straljke; maslinica sa spravom za moliti jagode, preše za sieno, triere itd. tvor i najboljem proizvođu.

Ig. Heller, Beč

11/21 Praterstrasse 49.

Cienike i svjedocbe gratis! — Čuvati se kon-
trafacija! — Traže se zastupnici!

J. Pserhoferjeva

lekarna „Zum goldenen Reichsapfel.“
1. Singerstrasse 15. DUNAJ.

Otvarjajote kroglijce, prej imenovane kričistilne kroglijce

starosno krojice odvajaje demaše sredstvo.

Ta kroglijca stanje: 1 klatilica z 15 kroglijcama 21 nč., eden za vitek 6 klatilje 1 gld. 5 nč., pri nezfrankovani pošiljati po poštom pouzeću 1 gld. 10 nč. — Ako se denar naprej pošlje, ni treba plaćati porto, in stanje: 1 zavitek kroglijci 1 gld. 25 nč., 2 zavitka 2 gld. 30 nč., 3 zavitki 3 gld. 35 nč., 4 zavitki 4 gld. 40 nč., 5 zavitek 5 gld. 20 nč., 1 zavitek 9 gld. 20 nč. (šalj kot jeden zavitek se ne pošilja).

Prosimo, da za izračno zahtava „J. Pserhoferjeva otvarjajote kroglijce“ in pasiti se, da ima pokrov „sake klatilice isti podpise J. Pserhoferjeva i radećih pismenih, katerega je videti na naslovi za porabo.

Balzam za ozeblina	J. Pserhoferjeva i posodica 40 nč., prosto poštom 65 nč.
Trpotčev sok,	1 staklanica 50 nč.
Balzam za goitanec,	1 stkl. 40 nč., poštom prosto 65 nč.
Greenka tinktura za zelodec,	(prej življenjske) aka ocedca, ali Praska kapljice imenovana). Malto rastopljajote sredstvo ki otvirla in izrepi zelodec, kadar je pokvarjena. 1 bočice 22 nč., 1 tnosć 2 for.
Maštilo za rane,	1 staklanica 50 nč.
Prasak proti kašiju	1 klatilica 35 nč., poštom prosto 60 nč.
Tanokininska pomada	J. Pserhoferjeva, poročilo, 1 staklanica 2 gld.
Ranocelni obliž	od pok. prof. Steudauera, 1 lotak 50 nč., prosto poštom pa 75 av.
Unverzalna čistilna sol	1 staklanica 50 nč., poštom prosto 60 nč.

Gori spomenuti specijaliti dobivaju se i u Budimpešti kod ljekarnika I. g. Zsigmondy, Königsgasse 12 i kod A. Egger stna (Siebenbrunn) in Apotheken Wlranne, Döbnerstr. 17.

Rezven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge tu. In zveznatske farmaceutične specialitete, ki so bilo ne volji avstrijskih časopisih osamjenjone ter se ne zaklanjone točno in v ceno preskrljajote tudi prodavati, kojih ni v zelogi. — Razpošiljanja po pošti vroo so točno, a treba je denar poproji doposlati; večje naročila tudi po poštom pouzeću.

Pri dopokiljati denarja po pošni nakaznici stano porto prosti manj kakor po penzariju.

Tiskara Dolenc

Svaka Hrvatica mora da se predplati na

„Parišku Modu“

Jedini hrvatskim jezikom pisani modni žurnal na slavenskom jugu.

Ciena je „Pariškoj Modu“:

na cielu godinu . . . 4 for.
na pol godine 2
na četvrt godine . . . 1

Predplatu prima:

Knjižara Lav. Hartmana (Kugli i Deutsch)

Zagreb, Heca.

Najljepši, najveći, najintresatniji i najjeftiniji hrvatski ilustrovani list, koji je vriedan, da riesi dom svake hrvatske obitelji jest:

„Dom i Svet“

Ciena mu je:

na cielu godinu . . . 6 for. — nvč.
na pol godine . . . 3
na četvrt godine . . 1 . 50

Sa šaljivim listom „Zvekanom“ 50 nvč. više za svaku četvrt.

Predplatu prima: